

Կանայք ընդհանրապէս գեղեցիկ են. ունեն առողջ կազմւածք, լայն և զարգացած կուրծք, գեղեցիկ գծագրութիւն, կլոր և սև աչքեր, շնորհալի յօնքեր և երկար մազեր: Նրանք առհասարակ ուշիմ, աշխատասէր և տնտրար են ու մինչև անգամ մարդկանց աշխատութեան ևս մասնակցում են: Թէ տղամարդիկ և թէ կանայք ապրում են 70—80, մինչև իսկ 100 տարի:

Կրօն եւ եկեղեցի: Ընդհանրապէս վերին աստիճանի կրօնասէր և եկեղեցասէր ժողովորդ է Փէրիայի հայ գիւղացիութիւնը. նրանք բոլորն էլ համարեա առանց բացառութեան հայ լուսաւորչականներ են, այսինքն պատկանում են, ինչպէս իրենք են ասում «Առյատանեայց առաքելական եկեղեցուն»: Շատ ամուր են իրենց հաւատի մէջ և առանձին երկիւղածութեամբ են վերաբերում դէպի իրենց եկեղեցին. գրեթէ գիւղ չես պատահի, որ չունենայ մի եկեղեցի, թէև այդ եկեղեցիները ներսից այնքան անշուք են, որքան և դրսից. նրանց բոլոր զարդը կազմում են մի քանի աշտանակներ և մի քանի պատկերներ ու զգեստներ, իսկ գետինը փռւած է մի քանի կտոր փալաս-փուլուսներ: Բայց առանձնապէս նշանաւոր են Բոլորանի, Նամակերտի, Սանգիբարանի, Վերին Խօյգանի և Ղառղունի եկեղեցիները: Այժմ ամբողջ դաւառում կան 31 կանգուն եկեղեցիներ. համարեա բոլոր եկեղեցիներն էլ ունեն իրենց քահանաները, բացառութիւն են կազմում միայն մի քանի փոքրիկ գիւղերը, նրանք էլ օգտւում են մօտակայ գիւղերի քահանաներից: սակայն, պէտք է խոստովանել, որ Փէրիայի բոլոր քահանաներն էլ իրենց մտաւոր կարողութեամբ ու զարգացմամբ շատ ողորմելի են, բացի մի-երկուսից: Իբրև նահապետական ժողովուրդ՝ Փէրիայի հայերը սրբութեամբ պահում են Չորեքշաբթ. և Ուրբաթ օրւայ պասերը և թէ այլ տեղական սովորութիւնները, բացի այդ հաւատում են բազմաթիւ սրբերի, որոնց ամեն տարի ուխտի են գնում:

Զբաղմունք, արհեստներ: Գաւառի բնական պայման-